بسم الله الرحمن الرحيم

ޑްރަގް ކޯޓު

މާލެ،

ދިވެހިރާއްޖެ.

ޤަޟިއްޔާގެ ފަހުގެ ހުކުމުގެ ޚުލާސާ

✧ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 655/DC/2023

✧ ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ޑައިމޯފިން ބޭނުންކުރުން

✧ ދައުވާކުރާފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

✧ ދައުވާގެ ނަންބަރު: 1311/2023/DRC/672

✧ ދައުވާލިބޭފަރާތް

- ނަން: އިބްރާހިމް އަލީ (އިބްރާހިމް)
- އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A204150
- ދާއިމީ އެޑްރެސް: ނ. މާފަރު / ވައިލެޓް
- މިހާރު އުޅޭ އެޑްރެސް: ނ. މާފަރު / ވައިލެޓް

✧ ހުކުމްކުރެވުނު ތާރީޚު: 14 ޑިސެންބަރު 2023

✧ ނިމުން ތާރީޚު: 11 އޮކްޓޯބަރު 2026

ދައުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ ސ. މާފަދު / ފައިލަޓް އިބްރާހީމް އަލީ، 09 އޮކްޓޫބަރު 2023 ދުވަހުގެ 21:32 ހާއިރުކަންހާއިރު، ސ.މާފަދު ހިތަދޫގެ ކަންމަތީގަ ހުއްޓައި މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅުނުކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވުނު މައްސަލާގައި، މިއާ ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެދަށުން ގެންގޮސް މައްސަލައިގެ ތަޙްޤީޤުގައި ފުލުހުން މިނާއާ ސުވާލުކުރުމުން، މިނާއަކީ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރާމީހެއްކަމާއި، މިނާ މަސްތުވުމަށް "ހަކުރު" (ޑައިމޯފިން) ބޭނުންކުރާކަމަށް ބުނެ، ޑައިމޯފިން ބޭނުންކުރާކަމަށް އިޢުތިރާފުވެފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވެ އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން، ދައުލަތުން އިބްރާހީމް އަލީގެ މައްޗަށް ކޯޓުގައި ޑައިމޯފިން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާއެކެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

1. ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ސ. މާފަދު / ފައިލަޓް، އިބްރާހީމް އަލީގެ މައްޗަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވެ އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ޑައިމޯފިން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.
2. މި ދައުވާއާ ގުޅިގެން ބޭއްވުނު އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުމުގައި އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ހެދުމަށާއި ޑްރަގް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ފަރާތުގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވެ އެ ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަ ކުރުމަށް އެއްބަސްވާ ކަމަށް ދައުވާ ލިބޭ އިބްރާހީމް އަލީ ފާޅުކޮށް ބުނެފައިވާތީ، މިނާގެ އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ހަދައި ފޮނުވުމަށް ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އެޖެންސީއަށް އަމުރުކުރެވިފައިވެއެވެ.
3. އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓަށް ބެލުމުން، މި މައްސަލައިގައި ދައުވާ ލިބޭ ފަރާތަކީ މަސްތުވާތަކެއްޗަށް ދުރުހާލުވާ މީހެއް ކަމާއި، މިނާއަކީ އެ ރިޕޯޓުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަރާތުގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވެ އެ ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަކުރެވޭ ފަދަ ޙާލަތެއްގައި ހުރި މީހެއް ކަމާއި، މިނާ ބައިވެރިކުރަން އެކަށީގެންވާ ފަރާތުގެ ޕްރޮގްރާމަކީ، ރެސިޑެންޝަލް ފަރާތުގެ ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަ ކުރުމަށްފަހު ކޮމިއުނިޓީ 3 މަސް ދުވަހުގެ ފަރާތުގެ ޕްރޮގްރާމްކަން އެނގެން އޮތެވެ.
4. ދައުލަތުގެ ފަރާތުން އިބްރާހީމް އަލީ މައްޗަށް ކުރި ދައުވާގެ ޖަވާބުގައި، ދައުވާ ސާފުވެއްޖެކަމަށާއި، ދައުވާއަކީ ތެދު ދައުވާއެއް ކަމަށާއި، ދައުވާގައިވާ ފަދައިން މަސްތުވާތަކެއްޗަކީ ޑައިމޯފިން ބޭނުންކުރި ކަމަށް ބުނެ، ދައުވާގައިވާ ކުށަށް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އިބްރާހީމް އަލީ އިޢުތިރާފުވެފައިވެއެވެ.
5. އިސްވެ ދެންނެވުނު ނުކުތާތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޑައިމޯފިން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުން އިބްރާހީމް އަލީ ކުށްވެރިވެއްޖެ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ކުށުގެ އުޤޫބާތުގެ ގޮތުން އިބްރާހީމް އަލީ 03 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށް ލުމަށް، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ޙުކުމް ކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި މި ޤަޟިއްޔާގައި އިބްރާހީމް އަލީގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު ނިމުމަކަށް އަންނަން ދެން ނުވަތަ ޑްރަގް ކޯޓުން އެހެން ކަމެއް ކަނޑައަޅަން ދެން ބާކީ ކޮށް ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުން ހިފެހެއްޓުމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 67 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަމުރު ކުރެވިފައިވެއެވެ.

6. މި ޤަޟިއްޔާގެ ފުރަތަމަ ޝަރީޢަތް ކުރެވުނުއިރު، އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ފަރުދާގެ ޑްރަގްގެ ފުރިހަމަކުރުން އިޞްލާހީ އަމުރުގެ މައްސަލަ ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 68 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)[1] ގެ ދަށުން ޑްރަގް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 435-D3/RO/2024/159 (29 އޮގަސްޓް 2024) ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު ކުރެވިފައިވެއެވެ.

7. ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ފަރާތުން ފަރުވާދޭ މަރުކަޒުން ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރަށް ބަދަލުގެނައުމަށްއެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު ހުށަހެޅުމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 77 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)[2] ގެ ދަށުން ޑްރަގް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 435-D3/MRO/2025/464 ބަދަލުކުރެވިފައިވާ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރުން އިބްރާހީމް އަލީގެ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމު ޑީ.ޓީ.އާރު.ސީ / ކ.ހިންމަފުށި ކޮމިއުނިޓީ އިންޓެގްރޭޓެޑް 03 މަސްދުވަހުގެ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމަށް ބަދަލުކުރެވިފައިވާ ކަން އެނގެން އެބައެވެ.

8. ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ފަރާތުން ފަރުވާދޭ މަރުކަޒުން ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރަށް ބަދަލުގެނައުމަށްއެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު ހުށަހެޅުމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 77 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)[3] ގެ ދަށުން ޑްރަގް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 435-D3/MRO/2026/153 ބަދަލުކުރެވިފައިވާ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރުން އިބްރާހީމް އަލީގެ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމު 14 ދުވަހާއި 21 ދުވަހުގެ ޑިޓޮކްސިފިކޭޝަން ފަރުވާއަށްފަހު ކޮމިއުނިޓީ އިންޓެގްރޭޓެޑް 03 މަސްދުވަހުގެ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމްގެ ނިޔަލަށް ބައިވެރި ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ފަރުވާއަށް ބަދަލުކުރެވިފައިވާ ކަން އެނގެން އެބައެވެ.

9. އިބްރާހީމް އަލީގެ މައްސަލަ ކޯޓަށްވާ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު އެއްގޮތަށް އެކަށް ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ ކަން ފަރުވާދޭ ފަރާތުގެ ނަންބަރު DTRC-CP/FN/2026/67 (17 ފެބްރުއަރީ 2026) ރިޕޯޓުން ބެލުމުން އެނގެން އެބައެވެ.

10. ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރުގައިވާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމު ކާމިޔާބުކޮށްނިންމުމުގެ މުހިއްމުކަން، އިބްރާހީމް އަލީއަށް އިރުޝާދު ދެވިފައިވެއެވެ.

---

[1] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 68 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ): މި ޤާނޫނުގެ 66 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކުށުގެ ދައުވާ އުފުލިފައިވާ ފަރާތުގެ މައްސަލަ ޑްރަގް ކޯޓުން ކުރާ ފުރަތަމަ ބުނެވުނު ކަމަށް، މި ޤާނޫނުގެ 67 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން އެ ބުނެވުނު ތަޙުޤީޤުކުރުމުން ރިޕޯޓުގައި އަދި ކުރެވޭ ތަޙުޤީޤުގައި، މި ޤާނޫނުގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީން ހުށަހަޅާ އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓްގެ މައްސަލަ ބަލާނީ، އެ އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓާ ފަރާތުން ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކުރުމަށްކަމުގައި އެފަރާތުގެ މައްސަލަ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރެއް ކޯޓުން ނެރެންވާނެއެވެ.

[2] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 77 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ): މި ޤާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޯޓުން ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރެއް ނިކުތުމަށްފަހު ފަރުވާދޭ ފަރާތުން ހުށަހެޅުމުން، ނުވަތަ ކަމާބެހޭ އެހެން ފަރާތަކުން ހުށަހެޅުމުން، ކޯޓުން ކޯޓުގެ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރަކަށް އިސްލާޙު ގެނެސް ބަދަލުގެނައުމުގެ ބާރު ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

[3] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 77 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ): މި ޤާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޯޓުން ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރެއް ނިކުތުމަށްފަހު ފަރުވާދޭ ފަރާތުން ހުށަހެޅުމުން، ނުވަތަ ކަމާބެހޭ އެހެން ފަރާތަކުން ހުށަހެޅުމުން، ކޯޓުން ކޯޓުގެ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރަކަށް އިސްލާޙު ގެނެސް ބަދަލުގެނައުމުގެ ބާރު ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ފަހުގެ ޙުކުމް:

ދެން ފަހު، ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ނ. މާފަރު / ފައިލޮޅި، އިބްރާހީމް އަލީގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ ހެރޮއިން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ މި ދަޢުވާއާ ގުޅިގެން ކުރެވިފައިވާ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރުގައިވާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމް އެ އަމުރާ އެއްގޮތަށް މިނާ ފުރިހަމަކޮށްފައިވާކަން ނެޝަނަލް ޑްރަގް އެޖެންސީން މި ކޯޓަށް ފޮނުވާފައިވާ ނަންބަރު DTRC-CP/FN/2026/67 (17 ސެޕްޓެމްބަރު 2026) ރިޕޯޓުން އެނގެން އޮތުމާއި، އިބްރާހީމް އަލީގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށާއި، ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި މިނާ ހޭދަކުރި މުއްދަތަކީ މި ޤަޟިއްޔާގެ ފަރާތުން ޙުކުމުގެ ދަށުން މިނާ ހޭދަކުރި މުއްދަތު ކަމަށާއި، މިއަދުން ފެށިގެން އެ ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރުން ނިމުނީ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އެއްވެސް ޝަރުޠަކާ ނުލައި އިބްރާހީމް އަލީ މިނިވަން ކުރުމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 84 ވަނަ މާއްދާ[4] އާއި 85 ވަނަ މާއްދާ[5] އާ ބަލާފައި 86 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 01 ވަނަ ނަންބަރު[6]ގެ ދަށުން ޙުކުމްކޮށް މި ފައިސަލާ ނިންމީމެވެ.

30 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1448

11 އޮކްޓޫބަރު 2026

މުޙައްމަދު ސަލީމް

ޤާޟީ

[4] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު)ގެ 84 ވަނަ މާއްދާ: މި ޤާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކުށްވެރިވާ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރެއްގެ ދަށުން ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދެވޭ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމް ނިމުނީ ކަމަށް ބެލެވޭނީ، އެ އަމުރުގައި ފަރުވާދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގެ ހުރިހާ ބައިތައް، އެ އަމުރުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އަމުރު ނިސްބަތްވާ ފަރާތުން ފުރިހަމަކޮށް ނިމުމުންނެވެ.

[5] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު)ގެ 85 ވަނަ މާއްދާ: ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރެއްގެ ދަށުން ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވާފައިވާ މީހެއްގެ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމް މި ޤާނޫނުގެ 84 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ނިމުމަކަށް އައުމުން، އޭނާގެ މައްޗަށް މި ޤާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކުރެވުނު ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނެސް، މި ޤާނޫނުގެ 86 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ ތެރެއިން ގޮތެއްގެ މަތިން އޭނާގެ މައްޗަށް ޖެހޭ ކޯޓުން ފަހުގެ ޙުކުމް ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

[6] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު)ގެ 86 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 01 ވަނަ ނަންބަރު: ފަރުވާގެ ޙުކުމް ބާޠިލުކުރުމާއެކު، އެއްވެސް ޝަރުޠެއް ކަނޑައެޅުމަކާ ނުލައި އޭނާ މިނިވަންކުރުން؛